№ 5. Syyskuulla 1899. 4:s vuosikerta.

Tilaushinta: 1 mrk. vuodelta. | Toimittajat: *I. Savolainen ja K. Reponen.*

Pietarin kalastaminen.

Luukkaan evank. 5 luku, v. 1—11.

Kansaa kokoontui paljon (ihmisiä) Jesuksen luo kuulemaan Jumalan sanaa. Silloin Jesus seisoi Genetsaretin meren luona. Kaksi venettä oli rannalla, mutta kalastajat olivat lähteneet niistä ja pesivät verkkojansa. Silloin Jesus meni Simonin veneeseen ja opetti kansaa. Tämä tapaus opettaa meille että Jumala siunaa kaikkia niitä, jotka rakastavat ja mielellään lukevat Jumalan sanaa. Ihmiset kokoontuvat aina sinne mielellään, jossa heillä on hauska, ja ainoastaan harvat kokoontuvat Herran huoneeseen. Kuuromykkäkin taitaa lukemalla kuulla Jumalan sanaa. Löytyy paljon sellaisia ihmisiä, jotka kuulevat Jumalan sanaa, mutta eivät tahdo ymmärtää sitä eikä elää niinkuin se käskee. Siitä ihmisestä tulee uusi ihminen, joka sydämmellään kuulee Jumalan sanaa, hänen elä-

mänsä ja työnsä muuttuvat ja hän tahtoo yhä enemmän oppia tuntemaan Jesusta.

Kun Jesus lakkasi puhumasta, sanoi hän Simonille: „heittäkää verkkonne apajalle“. Simon vastasi: „me olemme tehneet työtä koko yön, emmekä ole saaneet kaloja. Mutta sinun käskystäsi heitän minä ulos verkon“. Ja kun hän oli sen tehnyt, sai hän niin paljon kaloja että verkko repesi. Simon täytti 2 venettä kaloilla. Pietari oli kalastanut koko yön eikä ollut saanut yhtään kaloja. Jumala oli antanut hänen tehdä kauan aikaa turhaan työtä. Hän tahtoi opettaa Pietarille että meidän työmme on turhaa, ellei Jumala siunaa sitä. Jos Jnmala ei heti siunaa työtämme, ei meidän pidä joutua epätoivoon, vaan tehdä työtä ahkerasti ja rukoilla apua Jumalalta. Pietari oli menettänyt kaiken toivon saada kaloja, hän tahtoi kumminkin vielä kerran koettaa Jesuksen kehoituksesta. Ja kun hän näki verkossaan ja venheessään niin paljo kaloja, silloin lankesi hän Jeesuksen jalkain juureen ja sanoi hänelle: „Herra, mene pois minun tykööni, sillä minä olen syntinen ihminen“. Pietari huomasi että hän itse on heikko ja voimaton. Hän ymmärsi että senlaisia ihmeitä voi ainoastaan Jumala tehdä. Han tunnusti olevansa syntinen. Hän huomasi että kaikki työ on turhaa, ellei Jesus sitä siunaa. Hän huomasi että meidän pitää pyytää apua Jumalalta silloin kun teemme työtä. Sentähden rukoilemme myös me Jumalalta jokapäiväistä leipää, vaikka itse ansaitsemme sen työllämme.

Sitten kun Jesus oli siunannut Pietarin työtä, antamalla hänelle paljon kaloja, otti hän hänet opetuslapsekseen. Jesus sanoi hänelle: „älä pelkää, täst'edes sinä saat ihmisiä“. Pietarin piti saarnata evankeliumia pakanoille ja tuoda heidät Jesuksen luo. Ja Pietari seurasi Jesusta.

Se ihminen, joka rakastaa Jumalaa, jättää kaikki ja seuraa Jesusta. Hän koettaa elää aina Jesuksen sanan mukaan. Hän koettaa aina tehdä niin kuin Jesus on opettanut. Semmoista ihmistä Jumala auttaa.

Pikku Martti.

Oli kerran pieni poika, jonka nimi oli Martti. Hän asui köyhässä kalastajakylässä suuren meren rannalla. Tuuli ravisteli usein sitä pientä tupaa, jossa Martti asui äitinsä kanssa, niin että he luulivat että se veisi katon muassansa. Ja kun tuuli kovasti, nousivat aallot niin korkealle, että he pelkäsivät, että ne vievät koko tuvan. Se ei kumminkaan huolettanut pikku Marttia. Hänen äitinsä teki työtä yötä päivää hänen puolestansa, antoi hänelle ruokaa, kun hänellä oli nälkä ja maitoa kun hänellä oli jano. Ja illalla kun Martti oli väsynyt, riisui äiti hänet ja pani hänet sänkyyn. Silloin Martti oli vielä hyvin onnellinen lapsi.

Mutta eräänä päivänä alkoi rokkotauti liikkua kylässä. Martti sairastui myös siihen. Nyt seurasi hänelle vaikea aika. Hänen täytyi maata hiljaa sängyssään, vaikka hänellä oli kova kuume. Myöskin vaivasi häntä kova jano. Sitten heräsi hän eräänä aamuna pitkän ja vaikean yön jälkeen. Myrsky vinkui tuvan nurkissa, äiti itki ja aurinko paistoi sisälle tuvan ikkunasta. Tuvassa oli niin hiljaa ja kummallista. Martti ei kuullut tuulen huminaa eikä kukon laulua pihalla. Hän näki että hänen äitinsä huulet liikkuivat, mutta Martti ei kuullut mitään.

Pikku Martti oli tullut kuuroksi ja hän puhui huonosti ja epäselvästi. Hän ei voinut enää puhua äidilleen eikä kuullut mitä äiti puhui hänelle.

Usein kätki äiti kasvousa esiliinaansa ja Martti huomasi että hän itki, mutta hän ei kuullut. Hän näki että äiti laihtui ja kalpeni. Eräänä aamuna istui äiti tuolissaan eikä liikkunut ollenkaan. Hänen kätensä olivat kylmät ja sydän oli lakannut sykkimästä. Martin äiti oli kuollut ja haudattiin.

Martti joutui vierasten ihmisten luo, jotka usein kiusasivat ja löivät häntä ja antoivat hänelle vähä ruokaa. Eräänä päivänä karkasi hän, makasi yöllä metsässä eli heinäladossa ja kerjäsi päivällä. Niin kului kesä ja kylmä talvi tuli. Satoi lunta. Martilla oli usein nälkä ja häntä paleli. Hän oli niin suruissaan usein että hän huusi ja itki.

Eräänä päivänä joulukuussa on kova pyryilma. Martti juoksi erääseen taloon, mutta talon koirat repivät hänen vaatteensa ja ajoivat hänet taas metsään. Hän juoksi erääseen latoon ja vaipui heinäin päälle. Kun hän heräsi, oli maailma muuttunut. Puissa ei ollut enää lunta, taivas ei ollut harmaa vaan sininen ja tähdet kiilsivät. Martti luuli että nyt oli taas kesä tullut ja hän kuuli, *kuuli todellakin,* kaunista soittoa.

„Mikä se on?“ kysyi hän ja hänen silmänsä loistivat ilosta.

„Nyt on jouluyö, sinä kuulet enkelien laulua, jotka ylistävät Jumalaa“, vastasi joku hänen vieressään. Kun Martti kääntyi, näki hän enkelin, jolla oli keltainen tukka ja lumivalkeat siivet. Enkeli katsoi häneen lempeästi ja sanoi: „Martti, tahdotko jättää maailman ja lentää minun kanssani taivaaseen ja leikkiä siellä enkelien kanssa“. „Tahdon hyvä enkeli“, sanoi Martti, „vie minut pois, minulla on niin kylmä ja nälkä“.

Enkeli otti Martin syliinsä, lähti lentämään ja lensi ylös pilviin. Martti näki maan jalkainsa alla. Kevät oli tullut, kaikki oli kaunista ja viheriäistä, ja linnut lauloivat.

„Kuuletko satakielen, se kantaa sinua“, kysyi enkeli. „Anna sen kantaa, sanoi Martti. Hän ei huolinut satakielestä. Hän tahtoi taivaaseen, jossa ei löytynyt pahoja ihmisiä.

Mutta äkkiä hän kuuli äänen, joka huusi hänen nimeänsä. Martti säpsähti ja katsoi alaspäin. Siellä alhaalla lainehti meri ja meren rannalla hän näki sen pienen tuvan, jossa hän oli asunut äitinsä kanssa. Hän tunsi äitinsä äänen, joka huuti häntä. Ja Martti huusi: „äiti“.

Sitten sanoi hän enkelille: „hyvä enkeli, vie minut taas takaisin maan päälle, äidin luo. Kuule, äiti huutaa minua“. „Etkö sinä rakasta enemmän haunista taivasta, kuin äitiäsi“, kysyi enkeli totisena. „Ei, ei“, sanoi pikku Martti, „kun minä istuin äitini sylissä, olin minä onnellinen. Jos minä olisin taivaassa ilman äitiä, olisin minä hyvin onneton“.

Silloin hymyili enkeli lempeästi ja laski Martin pehmeisiin käsiin. Martti avasi silmänsä, hän heräsi ja oli taivaassa oman äitinsä sylissä.

Kirjeitä kuuromykiltä.

I.

Rantasalmella $18^{14}/_{9}99$.

Nyt tahdon kirjoittaa tämän lehden lukijoille. Minä tahdon kertoa Teille. Olen minä syntynyt Rantasalmella vuonna 1879. Minä olin pieni ja kipea 4 vuotta ja senjälkeen tulin kuuroksi v. 1884. Sitten vanhempani lähettivät minut Kuopioon kuurojen puhekouluun v. 1889. Minun koulunkäyntini kesti 8 vuotta ja pääsin Herran Pyhälle Ehtoolliselle v. 1897 ja sen jälkeen tulin minä asumaan vanhempani luokse. Minulla ei ollut sisarta eikä veljiä, vaan olen ainoa poika. Minä olen maanviljelijän poika Hiisimäen kylässä. Minä tilaan „Kuuromykkäin lehteä“ ja „Mikkelin Sanomia“. Minä lainasin monta lainakirjaa pitäjän kirjastosta kokolukukautena. Niitulla kasvoi paljo hyvää heinää. Niitulle lehmät ja hevoset pääsivät syömään niitä, kun niittu oii niitetty viime elokuun alussa. Pellolle ruis on kylvetty ja on kynnetty maata. Sieltä ruis on leikattu viime elokuun lopussa. Ulkona oli halla yöllä 14 p. elokuuta. Potaatin varret paleltuivat hyvin vähä. Elokuun 26 p. tuuli kovasti ja satoi vettä. Pellolta kaikki kuhilaat kaatuivat. Tänäpäivänä me teimme ruisaumoja. Tänäviikkona leikataau ohria ja kauroja. Minä toivotan terveyttä opettajilie, opettajattarille ja kuuromykille.

Kunnioituksella:

Johan Edvard Wauhkonen.

Torpan pojasta kuvanveistäjä.

Kolmekymmentä vuotta sitten oli Virolahden pitäjässä Haminan lähellä pieni poika, jota sanottiin Sillanpään Johannekseksi. Hänen isänsä oli herrastalon torppari. Koti oli köyhä ja Johannes sai pienestä pitäen tottua tekemään mitä voi. Kymmenvuotiaasta oli hän kesin pantu käymään toisen torpan lehmiä paimenessa. Mutta Johannes ei ollut mikään vetelehtijä, joka olisi työtä sur-

keillut, vaan niitä iloisia ja virkkuja poikia, jotka aina ovat toimessa. Paimenessa ollessaan hän teki vispilöitä ja luutia tai vuoleskeli haarukoita, joilla kiinnitettiin vaatteita köysiin kuivamaan. Toisinaan hän taas naperteli kaikenlaisia somia leikkikaluja, sillä hän oli oikein näppärä puukkoa käyttämään. Omissa pienissä toimissaan hän viihtyikin paremmin kuin ikäistensä seurassa. Kun Johannes oli kolmentoista vuoden vanha, rupesi herrastalon neiti pitämään koulua torpparein lapsille, ja siihen pääsi Johanneskin. Koulussa saivat lapset harjoitella käsitöitäkin; tytöt kutoivat sukkaa, neuloivat j. n. e., pojat taas saivat vuoleskella kaikenlaisia esineitä puusta mallien jälkeen. Enimmin heitä viehättivät eläimenkuvat, joita he kilvan jäljittelivät. Mutta Johannes se kuitenkin oli paras mestari, niin että toiset pian luopuivat kilpailusta hänen kanssaan. Kerran vuoli hän mallin mukaan istuvan luppakoiran kuvan, jonka opettajatar lähetti veljelleen, kauppiaalle Viipurissa. „Onpas se aika mestari, joka tämän on tehnyt!“ huudahti kauppias sitä katsellessaan. Se oli sievästi ja puhtaasti tehty, mutta varsinkin koiran katse ja asento oli osattu hämmästyttävän elävästi. Johannes tahtoi yhä uusia malleja. „Antakaa vaikka mikä kuva, kyllä minä sen toimeen saan“, pyysi hän opettajattareltaan. Neiti antoi hänelle pienen sveitsiläisen huoneenmallin, tuskin nuppineulankaan pituisen ja korkuisen. Hän piti mahdottomana että Johannes paksuilla sormillaan voisi tehdä semmoista. Mutta jonkun ajan perästä tarjosi poika hänelle nöyrästi ja vaatimattomasti pienen soman rasian, johon oli kätketty uusi sveitsiläinen huone, melkeinpä mallia pienempi ja sievempi. Siitä pitäen hankki neiti sitten Johannekselle erityisiä, vaikeita malleja. Hän leikkasi puusta samanlaiset ja niin hyvin että se herätti kaikkien hämmästysta; nähtiin että hänessä oli paremman kuin tavallisen torpanpojan alku. Tuo viipurilainen kauppias kutsui poikaa luoksensa tulemaan, ja Johannes lähtikin. Eräs venäläinen kenraali, joka sattui käymään Viipurissa, sai nähdä pojan teoksia ja päätti toimittaa hänet Pietariin oppimaan kuvanveistäjäksi. Vieläkin koetellakseen poikaa käski hän Johanneksen leikata uusi Viipurin linnan kuva. Sen tämä tekikin, ja Viipurin linna syntyi ihka uutena leppäpölkystä.

Mutta Pietariin ei Johannes kuitenkaan tullut lähtemään. Muutamat viipurilaiset keräsivät hänelle rahoja, joilla hän pääsi

Helsinkiin erään etevän kuvanveistäjän luo oppiin. Ja niin oli taiteilijan alku valmis lähtemään ulos maailmaan.

Johannes Takasesta — se oli pojan nimi — tuli kuuluisa kuvanveistäjä, jonka teoksia ihaillaan milt'ei hienoimpina ja taiteellisimpina, mitä kukaan suomalainen taideniekka on luonut. Hän muutti sittemmin Roomaan, jossa ovat maailman suurimmat taideteoskokoelmat, ja jossa kuvanveistäjillä siis on paras tilaisuus edistyä taiteessaan. Siellä hän sitten eli monta vuotta, taistellen hädän ja puutteen kanssa, mutta kuitenkin hylkäämättä jaloa taidettansa. Hän on kaavaillut Juhana Vilhelm Snellmanin rintakuvan, joka on pystytetty Kuopiossa puistoon tuomiokirkon edustalle, ja hän sai myoskin toimekseen jalon keisarimme Aleksanteri II:n kuvapatsaan valmistamisen sitä muistopatsasta varten, joka oli pystytettävä Helsinkiin hänen kunniakseen. Hän ei kuitenkaan ehtinyt työhön ryhtyä; kuolema katkaisi hänen elämänsä langan sitä ennen, kun hän vasta oli 35 vuoden ikäinen. Syvää surua herätti Suomessa hänen varhainen kuolemansa, sillä taiteilijan lahja, kyky nähdä kauneutta luonnossa ja ihmisissä ja sitä esittää, on harvinainen Jumalan lahja.

Puhtaudesta ja järjestyksestä.

Sisällistä sydämen puhtautta on jokaisen ihmisen itselleen Jumalan avulla etsittävä. Mutta ulkonainenkin puhtaus ja järjestys kaikessa elannossa ja olennossa ovat harrastettavia asioita. Ei ihmisen, joka on järjellinen olento ja luomakunnan kruunu, sovi järjettömien eläinten tavoin likaisuudessa ja epäjärjestyksessä rypeä. Mutta vielä muistakin syistä tulee meidän niitä harrastaa. Puhtaus näet on tärkeä ruumiimme terveydelle, koska kaikkinaiset taudit parhaiten menestyvät likaisuudessa ja siitä usein alkunsakin saavat. Ja järjestys taas on taloudelliselle toimeentulollemme välttämätön, koska epäjärjestyksen vallitessa ei voi mitään askareita kunnolleen toimittaa. Millaiset ovat näissä suhteissa ylimalkaan olot kansamme keskuudessa?

Suomessa matkustellessa saapi havaita monenmoisia ilmauksia tällä alalla. Kaupungeissa täytyy asukkaiden pakostakin noudattaa ainakin asuntojensa ulkopuolella siivoa ja järjestystä, ja sivistyneemmissä kodeissa tavallisesti vallitsee tyydyttävä puhtaus ja järjestys sisässäkin, mutta paljo on kuitenkin tässä suhteessa vielä poikkeuksia varsinkin köyhempien asunnoissa. Tähän on syynä, paitsi köyhyyttä, suurempi ahtaus, joka kaupunkilais-asunnoissa vallitsee ja joka tekee varsinkin puhtaan ilman hankkimisen niihin vaikeaksi. Myöskin maaseuduilla näyttää puhtaus ja järjestys ylipäänsä riippuvan asukasten varallisuudesta ja sivistyksestä. Löytyy maassamme paikkakuntia, joissa talonpoikaisen maaseutuväestön asunnoissa, puvuissa y. m. vallitsee niin suuri puhtaus ja järjestys, että se kelpaisi malliksi monelle herrasperheellekin. Ja yhden talon hyvä esimerkki tävallisesti vaikuttaa parannusta naapurienkin oloihin. Mutta löytyy myös runsaasti sellaisia paikkakuntia, joissa olisi kauttaaltaan suuria parannuksia tässä suhteessa aikaansaatava. Otamme tässä lyhyesti puheeksi ne puutteellisuudet puhtauden ja järjestyksen puolesta, jotka meikäläisten oloissa enimmin silmiin pistävät.

Huomattavin ensinnäkin on raittiin ilman puute asuinhuoneissa. Varsinkin kun astut sellaiseen tupaan, missä asuu paljo ihmisiä, tunkeutuu jo ovella vastaasi epäraitis, ummehtunut ja pahanhajuinen ilma. Päivällä tosin aina pääsee vähän raitista ilmaa huoneeseen oven kautta, siitä kun alituiseen kuljetaan; sitä paitsi syntyy ilmanvaihtoa liedessä palavan tulen kautta. Mutta tämä kaikki ei vielä riitä ilman raitistamiseen päivilläkään. Ja öisin, jolloin ei mitään ilmanvaihtoa ele, on tuo paha ilma sitä tuntuvampi ja sikäli myös turmiollisempi asujanten terveydelle. Raitis ilma on näet terveyden ensimmäisiä ehtoja; epäraitis ilma sisältää myrkyllisiä aineksia, jotka tuota pikaa turmelevat terveytemme. Jo hajuaistimme ilmaisee, että epäraitis ilma ei meidän hengittääksemme sovellu, ja pian sen ilmaisevat myöskin asujanten ja varsinkin lasten kalpeat kasvot ja nääntynyt olento.

Millä tavalla voisi tässä suhteessa saada parannusta aikaan? Tekemällä akkunoihin tai seiniin ilmareikiä, joita tarpeen mukaan voipi avata tai sulkea; siten että taloissa, joissa on useampia huoneita, öisin hajaannutaan makaamaan niin monissa suojissa kuin

mahdollista, jotta ilmaa riittäisi makaajain tarpeeksi; huolelllisesti poistamalla huoneista kaikki lika ja pahanhajuiset aineet ja esineet; rakentamalla asuinhuoneet tilaviksi ja kuiville paikoille, joissa ei ole pelkoa siitä, että huoneiden alusta pysyy kosteana ja nostaa huoneisiin epäterveellisiä höyryjä.

Toiseksi otettakoon tässä puheeksi ihon ja vaatteiden puhtaanapito. Ihon hoito on perin tärkeä ruumiin terveydelle, tärkeämpi kuin vielä yleiseen luullaankaan. Siinä suhteessa on kansamme onneksi juurtnnut vanha hyvä tapa: kylpeminen saunassa kerta viikossa ja useamminkin sekä uiminen kesällä. Tämä ihonhoito varmaankin on vaikuttanut, että kansamme terveytensä puolesta ylimalkaan on lujaluontoista; se on ollut ikäänkuin vastapainona muille terveyttä haittaaville elintavoille. Jos siis ihon hoito onkin jotakuinkin välttävällä kannalla, on sitävastoin vaatteiden puhtaanapito useammissa paikoissa vielä hyvin puutteellinen. Alusvaatteita, joihin kaikki ihosta lähtevä likaisuus tarttuu, pidetään liian vähäinen määrä henkeä kohden ja pestään liian harvoin. Päällysvaatteiden tuulettamista ulkoilmassa ja perinpohjaista puhdistamista ulkoapäin tulleesta pölystä ja liasta toimitetaan liian harvoin yhteisen kansan keskuudessa. Makuuvaatteet, patjat, peitteet j. n. e. saavat usein vuosikausia odottaa puhdistaa. Miten suuri määrä likaisuutta niihin täten vähitellen imeytyy, ymmärtää kukin ajatteleva. Siinä on myös syy syöpäläisten sikiämiseen ja viihtymiseen rahvaan asunnoissa ja vaatteissa. Tämä käynti- ja makuuvaatteiden epäpuhtaus on siisteyden tunnolla varustetulle ihmiselle hyvin vastenmielinen, ja ruumiin terveydelle on se varsin vahingollinen, koska ihminen siten vaatteissaan kantaa kaikenmoisten tautien aiheita. Köyhyys tosin on vaikeana esteenä parannuksien aikaansaamiselle tässä suhteessa, mutta jos puhtauden aisti ylimalkaan vaurastuisi, poistuisivat nämä epäkohdat suureksi osaksi itsestään.

Asuinhuoneiden lattioita kansan keskuudessa ylimalkaan lakaistaan ja silloin tällöin pestäänkin. Se on hyvä tapa, joka suuresti edistää siisteyttä ja terveellisyyttä. Huonekaluja ja ikkunoita on myös tapa pestä ja pyyhkiä. Pölyä ja rikkoja kuitenkin jätetään soppiin ja kulmauksiin, jotka eivät ole suorastaan näkyvissä.

Varsin moitittava tapa on, että vesiastiat ja talvisin maidotkin säilytetään öisin tuvissa, joissa paljo rahvasta nukkuu. Ne kokoa-

vat itseensä saastaisuutta yöllä turmeltuneesta ilmasta. Ken on saanut nauttia tuollaista makuuhuoneessa säilytettyä vettä, tietää, että sillä on mädänneen maku ja paha haju. Tällaista vettä sitten kuitenkin käytetään sekä pesemiseen että ruokiin ja juomiin! — Keitto-, ruoka- ja juoma-astiain puhdistaminen on useissä paikoissa vielä perin vajanainen. Maitoastiat esimerkiksi vaatisi jo taloudellinen etukin tarkoin puhtaina pitämään, koska maito ja voi muuten menettävät hyvyytensä. Juoma-astioiden uurteissa ja laidoissa saapi usein nähdä kovettuneita tähteitä niiden entisestä sisällyksestä. Ja miten inhottava on se tapa, että astiain kuivaamiseen käytetään samoja pyyhkeitä, millä väki pestyään ihonsa kuivaa, tai muita likaisia riepuja! Sellaista kuitenkin tapahtuu eikä niin harvoinkaan.

Joutuisimme liian pitkälle maanviljelyksen ja karjanhoidon alalle, jos tässä ottaisimme vielä puheeksi myöskin navettain, tallien y. m. ulkohuoneiden vaillinaisen puhtaanapidon. Taloudellinen etu on kuitenkin siinä suhteessa vaikuttanut ilahuttavaa parannusta monissa paikoin maatamme. Mutta pihamaiden parempaa siivoamista vielä useimmissa paikoissa silmä kaipaa. Karjapihat ovat liian likellä asuinrakennuksia. Pihamaalla ja talojen ympäristöllä vallitsee useinkin suuri epäjärjestys ja epäsiisteys sekä huono ilma. Ei näet lakaista niitä tarpeeksi usein eikä korjata kaluja järjestykseen ja niille sopiviin paikkoihin. Ja tunkioiden ja kaikenmoisten törkyjen läheisyys saastuttaa ilman. Mutta mikä enimmin tekee maalais-asunnot kolkon näköisiksi, on niiden ympäristöjen alastomuus. Ei ylimalkaan vielä ymmärretä, mitä puistot ja istutukset talojen ympärillä näitä kaunistavat, puhumattakaan siitä, miten niiden tarjoama siimes kuumalla kesällä on virkistyttävä ja miten ilma puistojen ja metsien läheisyydessä on raitista ja terveellistä. Moni hakkaa asuntonsa ympäriltä pois nekin puut, mitkä luonto on siihen lahjoittanut ja mitkä sitä suuressa määrässä kaunistaisivat. Harvat ovat vielä ne maamiehet, jotka ovat ruvenneet puistoja ja ryytimaita asuntojensa ympärille perustamaan, mutta toivoa sopii, että halu siihen yhä kasvaa, varsinkin koska kansa muutenkin jo alkaa käsittää metsien suuren taloudellisen arvon.

Olemme täten kosketelleet muutamia varjopuolia kansamme elämässä puhtauden ja järjestyksen kannalta katsoen. Emme ole sitä tehneet moittimisen halusta, vaan harrastaen tällaistenkin epä-

kohtain poistamista kansamme keskuudesta. Nuoriso oppikoon niitä alun pitäen karttaamaan; siten ne piankin poistuvat.

Vähän lähetyksestä.

Olettekos hyvät ystävät lukeneet jostain tämän lehden viimevuoden numerosta sitä kirjettä Kiinasta, jonka oli kirjoittanut neiti Vilhelmina Arpiainen? Eikös se ole hauska. Allekirjoittanut, joka on seurannut sen lähetyksen vaiheita toivoo, että saisi muitakin tovereita innostumaan siihen. Se pitäisi olla iloisen ja vapaan tahdon tekemä työ. Paitsi yllämainittua neiti Arpiaista, on Kiinassa vielä 4 muuta suomalaista lähetyssaarnaajaa. Ja Indiassa on myös suomalaisia lähetyssaarnaajia 6 henkeä. Ne ovat iloisia, jos jokuu heille kirjoittaa kirjeen tai muuta. Allekirjoittanut oii lukenut „Suomen Viikkolehdestä“ erään lähetyssaarnaajan kirjeen, jossa hän sanoo, että hänellä on ikävä, kun hänelle lähtiessä Suomesta Kiinaasen oli luvattu usein kirjoittaa kirjeitä, unohtivat ystävänsä sitä tehdä. Hän sanoo, että häntä ilahuttaa jos jokuu hänelle antaisi „paperipikarillisen vettä“. Tässä on vaan vähän kirjoitettu tästä laajaperäisesrä työstä ja vaikealle tuntuu sen selittäminen, johon allekirjoittanut on innostunut, mutta hän toivoo, että jos joku vaikka vähän ymmärtää tai osaa tehdä jotain sen eduksi, niin Jumala siunaa sen työn.

A. P.

Harmia, kun ei kuullut.

Oli kerran poika, vaikka oli kuuro, oli ikäänkuin armosta otettu kuulevien koulnun. Hänen lukemisensa meni jotakuinkin hyvin, ja sitte tuli joulujuhla ja koulun puolesta tehtiin kuusi ja kaikkea hyvää. Tietysti se kuuropoikakin oli siellä saapuvilla ihaili kaikkea mitä silmillään saattoi nähdä. Rinkitanssissa ihaili hän tyttöjen kauniita suittuja hiuksia, oli sydämessään tyytyväinen ja sitte tuli namusien jako. Kun hän luuli olevansa oikeutettu

myös saamaan, huomasi opettajatar että hän ei kuulunutkaan siihen joukkoon, joille jaettiin, vaan koska hän oli ensimäisen luokan oppilaita olisi hänen pitänyt kääntyä sinnepäin, missä heille annettiin. Naurua ja pilkkaa alkoi sadella hänen päälle tovereiltaan, joka häntä niin kovin suututti, että olisi tehnyt mieli hävittää kaikki mitä oli hänen edessään maan tasalle, mutta hän oli siksi viisas, ettei viitsinyt suuttua, vaan meni sinne, mistä hän sai mitä toivoi ja oli iloinen. Syy oli tietysti se, kun hän ei kuullut, kun ilmoitettiin missä järjestyksessä niitä jaetaan.

A. P.

Pieniä tietoja.

— **Mikkelin kuuromykkäinkoulun** uudesta omasta koulutalosta on päärakennus, itse koulu, niin valmis että voitiin opetus alkaa 1 p. syyskuuta siinä. Se on suuri ja kaunis rakennus; 47 metriä pitkä. Luokkahuoneita on 7. Ne ovat valoisia ja tilavia, kaikki pitkän käytävän eteläpuolella. Samalla puolella käytävää on kirjasto ja opetusvälikappaleiden huone. Se on erittäin hauska huone. Siihen onkin koulun johtaja koettanut saada mitä parhaimpia opetusvälikappaleita, kuvia ja esineitä, karttoja ja kirjoja kaikenlaisia, ulkomailta ja omasta maasta. Toisella puolen isoa käytävää on ensin rakennuksen itäpäässä iso tyttöjen käsityöhuone ja sen vieressä pienempi ainehistohuone. Työtä niissäkin tehdään jo; 4:jät kangaspuut, rukkeja ja kaikenlaisia tarpeellisia työkaluja on seinän vierustalla. Seuraava huone on pukemishuone. Toisessa päässä, rakennuksen länsipäässä, on saman kokoinen poikain käsityöhuone ja ainehistohuone. Näihinkin koetetaan parhaallaan saada hyvät työkalut, mallit ja piirustukset, että opetus paremmin menisi, ja oppilaat hyvin oppisivat. Samalla puolella on myös opettajain huone. Keskellä näitä huoneita on iso voimistelusali, valoisa ja siisti huone. Pitkä iso käytävä, joka on yhtä pitkä kuin koko koulurakennus, on erittäin sopiva oppilaille välitunneilla silloin kun on sateinen päivä. Kokonaisuudessaan on rakennus hyvin miellyttävä. Asumalaitos, johtajan asunto y. m. valmistuvat ensi kesänä. Tänä vuonna ei koululla asukaan yhtään oppilasta. Kaikki ovat sijoitetut kaupunkille asumaan. Kun kohta, muutaman kuukauden perästä täytetään nyt auki oleva opettajattaren virka, niin on koulussa silloin myöskin täydellinen opettajisto. Koulun opettajat ja opettajattaret

ovat seuraavat: Johtaja I. Savolainen, asumalaitoksen johtajatar Naima Hermanson. Opettajattaria: J. M. Hermanson ja rouva Anna Savolainen. Opettajia: Konstantin Reponen, Emil Johan Pesonen ja Arvi Koskinen virkaa tekevä. Avonaisena olevaa opettajattaren virkaa hoitavat neiti Laina Järvinen ja Ebba Björklund. Oppilaita on 74.

— **Ilmajoen kuuromykkäin yhdistys** vietti vuosijuhlaansa elok. 13 p:nä Ilmajoen seurahuoneella. Tilaisuuteen oli kuuromykkiä saapunut nyt, niinkuin ennenkin, ei ainoastaan omasta pitäjästä, vaan muualtakin. Sitäpaitsi oli juhlassa läsnä lukuisasti kuuleviakin kansalaisia. Juhla alkoi kirkkoherra B. I. Södermanin viittomakielellä pitämällä raamatunselityksellä. Hän selitti Jeesuksen kohtausta Sakeuksen kanssa. Sen jälkeen piti maist. K. E. Kahva ensin kuulevalle yleisölle esitelmän kuuromykkyydestä ja loi sitten viittomakielellä lyhyen katsauksen kuluneeseen vuoteen, omistaen m. m. muutamia viittomia yhdistyksen perustajan A. Tallrothin muistoksi. Neiti E. Elfving kertoi erään tarinan Oulusta. Kuuromykät Liljeqvist ja Sundblom „lauloivat“ miellyttävästi „Nuorten rukouksen“ ja „Maamme“. Lopuksi esitettiin kaunis kuvaelma „Suojelusenkeli“. Iltama päättyi rukouksella.

Yhdistys on vuoden kuluessa tilannut „Kuuromykkäin lehti“ ja „K:m:in joululehti“ ja jakanut niitä kuuromykille. Yhdistys on päättänyt ryhtyä toimiin, että k.-m. lapset tulisivat ajoissa puhekouluun. Myöskin on yhdistys päättänyt ruveta vakinaiseksi jäseneksi „Kuuromykkäin auttajayhdistykseen“, jos mainitulle yhdistykselle muodostetaan piiri Vaasan lääniä varten.

— **Jumalanpalveluksen kuuromykille** piti pastori K. J. E. Luoma viime elokuun 13 p. Viipurissa Uudessa kirkossa. Noin 30 kuuromykälle jaettiin Herran Ehtoollista. Suuri ihmisjoukko oli kerääntynyt kirkkoon katsomaan tuota kummallista kirkonmenoa joka lienee tapahtunut ensikerran Viipurissa.

— **Vaasassa** aikovat kuuromykkä suutari Matti Mäkinen ja kirjailija Sundqvist (?) ensi vuonna ruveta toimittamaan kristillistä lehteä kuuromykille. Kuvia tulisi olemaan runsaasti. Hengellistä apua toivotaan papeilta. Näin kirjoittaa meille Matti Mäkinen. Parasta kuitenkin olisi, että tyydyttäisiin yhteen kuuromykkäin lehteen, kuin ei edes silläkään ole vielä liiaksi tilaajoita. Kuinka silloin kaunattaisi 2 lehteä.

— **Jyväskylästä**. Viime elokuun 12 päivänä kuoli Huittisissa Jyväskylän kuuromykkäkoulun oppilas Aina Vilhelmiina Kaunismaa 19 vuoden vanhana. Hän sai verenmyrkytyksen vähäpätöisestä haavasta kädessä. Kohta sairaaksi tultuaan oli hän varma

kuolemastaan. Kuusi päivää kesti sairaus, joista kaksi viimeistä vainaja oli kokonaan vuoteessa. Tyynenä ja rauhallisena odotti hän kuolemaa, kieltäen omaisiaan suremasta. „Minulla on kaksi isää: maallinen isä ja taivaallinen Isä; minä menen taivaallisen Isän tykö“, sekä „maailmassa on niin paljon tuskaa, vaivaa, sitä ei ole Isän tykönä taivaassa“ viittaili hän sairastaessaan. Kohta kutsuikin Herra hänet luokseen sinne, missä kuurot kuulevat, sokeat näkevät. Hiljaa, ilman tuskia vapautui hänen slelunsa kuolevaisesta ruumiista. Koulussa oli Miina K. etevimpiä oppilaita, hyväpäinen, ahkera ja tarkka. Opettajat ja toverit rakastivat häntä paljon. Paitsi opettajia ja tovereita, suree häntä vanhemmat ja monta sisarusta, joista 3 on kuuromykkää.

— **Kuollut.** Oulun kuurom. koulun oppilas Manne Suomela eli Kyrö kuoli heinäkuun 28 p:nä kotonaan Merijärvellä, sairastettuaan muutamia päiviä vetotautia.

— **Mikkelin kuuromykkäin kouluun** otettiin I luokalle seuraavat 12 uutta oppilasta: Olli Kela, Anna Martikainen, Armas Huupponen, Viktor Huupponen, Vilhelmiina Vävynen, Sanna Syrjämäki, Emilia Sofia Suomela, Kaarle Laurila, Juho Korhonen, Frans Kotakorpi, Kalle Hietanen ja Maria Halkola.

— **Tapaturmia.** Äskettäin lukukauden alussa karkasi kaksi Jyväskylän kuuromyk. koulun uutta oppilasta. He läksivät menemään kaupungista rautatietä, mutta juna ajoi heidän ylitsensä. Se runteli heitä pahasti, toiselta meni jalka poikki. Poikia hoidetaan sairashuoneessa. Saman koulun eräs viimeisen luokan oppilas kuoli äsken veren myrkytykseen.

— **Hukkuneita.** Tuonnoin noin 2—3 välillä päivällä hukkui kaksi torppari I. Karvosen poikaa Erkkolan ja Värtön välillä olevaan Raja-ojaan, josta olivat kaloja pyydystämässä. Nuorempi, 8 vuotias, kuuromykkä, oli nähtävästi ensiksi suistunut ojan yli asetetuilta porraspuilta ojaan. Vanhempi 12 vuotias, meni ehkä veljcänsä auttamaan, mutta sinne sortuivat molemmat. Nuorempi, kuudennella oleva veli seisoi rannalla kummastellen, että veljet niin kauan viipyivät muka ja vei sitte sanan kotia. Noin $^3/_4$ tunnin kuluttua saatiin ruumiit vedestä, mutta kaikki virvoituskeinot olivat turhat. Vettä oli ojassa noin metrin syvyydeltä.

— **Helsingin kuuromykkäyhdistys** oli äskettäin pannut toimeen yksinkertaisen juhlallisuuden uudessa huoneistossaan Yrjönkatu 24. Ohjelma alkoi ent. kuuromykkäkoulun opettajan hra I. Hirnin pitämällä rukouksella, jonka jälkeen hra A. Nordstedt lausui tilaisuutta varten tehdyn runon. Yhdistyksen puheenjohtaja, toimittaja

I. Hirn piti merkkikielellä tervehdyspuheen, jossa hän lausui ilonsa yhdistyksen toiminnan edistymisen johdosta. Yleinen kuuromykkäin kokous on ehdotettu pidettäväksi Helsingissä ensi lukuvuoden kuluessa ja olisi sitä varten valmistettava kysymyksiä, jotka koskevat kuuromykkäin asioita. Puheen jälkeen esitti yhdistyksen „laulukunta“ merkkikielellä Maamme laulun, jolloin kaikki läsnäolijat nousivat seisoalleen. Seuraava numero oli satu „Iso-Lassi ja Pikku-Lassi“, jonka esitti hra E. Klöfverskjöld ja joka herätti suurta iloa. M. m. kertoili vielä rva E. Eklund muistoja sotavuosilta 1854—56. Lopuksi esitti hra A. Nordstedt erään Albert Tallrothin säveltämän laulun. Paitsi puheenjohtajan tervehdyspuhetta, suorittivat yhdistyksen kuuromykät jäsenet koko ohjelman.

— **Kirjeenvaihtoa.** A. Puolakka Viipurissa. Teidän ilmoituksenne jäi erehdyksen tähden pois toukokuun numerosta. Kun ilmoititte että sitä ei nyt enään tarvitse painattaa, niin olemme jättäneet sen toistaiseksi.

Kaikenlaista.

— **Pappilassa.** Eräs kahdeksankymmenen vuotias kuuromykkä tuli anomaan kuulutuksille panoa. Mutta kun pappi ei tahtonut mielellään suostua näin vanhan miehen naimahommiin, tassutteli ukko lastenkammariin, johon ovi oli auki, ja viittasi pappia perässään sinne. Täällä alkoi nyt sulhanen tuudittaa lastenvaunuja. Nyt ymmärsi pappi yskän ja kaikessa sovinnossa kirjoitettiin hurskas sulhanen kuulutukselle.

Ilmoituksia.

Kuuromykkäin lehtiä

vuosilta 1897, 1898

saapi ostaa

Kuuromykkäin lehden Toimitukselta

Mikkelissä.

Hinta 50 p:iä vuosikerta.

Allekirjoittanut myy valokuvia ***Albert Tallrothista,*** *jotka ovat otetut syksyllä 1897. Kuvat maksavat 60 penniä kappale. Myöskin myyn kuvia A. Tallrothin haudasta 1 mk. 60 p. kappale.*

John Sundblom.
Vaasa.
Koulukatu 54.

Kirjoja kuuromykille

Selitykset
Herran rukoukseen,

jotka ovat olleet kuuromykkäin lehdessä, saapi nyt vihkona ostaa minulta. Hinta on 15 penniä; sopii siis kirjeessä lähettää 3 5-pennin postimerkkiä.

Saarnoja kuuromykille
saapi myöskin vielä allekirjoittaneelta, jos lähettää 3 20-pennin postimerkkiä.

Opettajatar ***N. Helsingius.***
Kuopio.

— **Sisältö:** Pietarin kalastaminen (Luukaan evank. 5 l., v. 1—11). — Pikku Martti. — Kirjeitä kuuromykiltä I. — Torpan pojasta kuvanveistäjä. — Puhtaudesta ja järjestyksestä. — Vähän lähetyksestä. — Harmia, kun ei kuullut. — Pieniä tietoja. — Kaikellaista. — Ilmoituksia.

Mikkelissä, Aleks. Kasurisen kirjapainossa, 1899.